

Öğretim Elemanı ve Öğrencilerin AB Erasmus+ Programını Algılama Durumlarının İncelenmesi*

Menderes ÜNAL¹

Geliş Tarihi: 10.10.2016

Kabul Ediliş Tarihi: 19.12.2016

ÖZ

Öğretim elemanlarının ve üniversite öğrencilerinin AB Erasmus+ programı algı düzeylerini belirlemeye yönelik gerçekleştirilen bu çalışmada araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelinin tercih edilmiştir. Bu araştırma, 2014-2015 eğitim öğretim döneminde Ahi Evran Üniversite'sinde farklı bölümlerde okuyan ve örneklem grubuna seçkisiz yöntemle dahil edilen 235 öğrenci ve 80 öğretim elemanının katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan "Erasmus+ Programına Yönelik Algı Envanteri" kullanılarak elde edilmiştir. Araştırma sonunda başarılı öğrencilerin Erasmus+ programı ile yakın irtibat halinde oldukları, öğrencilerin Erasmus+ programı hakkında farkındalıklarının, "İlgi" ve "Bilgilenme" düzeylerinin yetersiz olduğu, öğretim elemanlarının ise yeterli düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Avrupa Birliği, Erasmus+ programı, algı öğrenci, öğretim elemanı.

An Investigation on Instructors and Students' Awareness of EU Erasmus+ Programme

ABSTRACT

The aim of this descriptive study is to determine the perceptions of students and instructors about European Union, Erasmus+ Program. This study was conducted by the participants of randomly chosen 235 undergraduate students and 80 instructors from different faculties and colleges at Ahi Evran University in 2014-2015 educational terms. The data of the research were gathered by a researcher developed "Inventory for the Perception of Erasmus+ Program" which consist of three parts as awareness (15 items), interest (8 items) and enlightenment (5 items). According to the findings, successful students were seen more interested and aware of European Union, Erasmus+ program than the unsuccessful ones. Moreover, the students' level of awareness was found lower than the instructors

Keywords: European Union, Erasmus + program, awareness of student, instructor.

GİRİŞ

Bilgi çağının bir olgusu olan küreselleşme, ülkeleri birçok alanda birlikte hareket etme zorunluluğuna yöneltmektedir. Üniversitelerin dış dünyaya açılmasının, diğer üniversitelerle ilişkilerini güçlendirmesi, öğrenci ve öğretim elemanı hareketliliğinin sağlanması yoluyla gerçekleşebileceği öngörülmektedir.

* Bu araştırma PYO-EGF.4001.13.005 nolu proje ile AEÜ Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından desteklenmiş olup "IX. European Conference On Social and Behavioral Sciences, Paris" de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

¹ Ahi Evran Üniversitesi, menderesunal@gmail.com

Türkiye'nin de içinde bulunduğu Avrupa ülkeleri başta olmak üzere tüm ülkeler hızlı bir değişim ve dönüşüm sürecinden geçmektedirler. Avrupa ülkeleri geleceklerini ekonomik, sosyal, politik ve teknolojik alanlarda işbirliği yapmakta görmüşler ve farklı isimlerle faaliyet gösteren toplulukların ardından Avrupa Birliğini oluşturma yolunu gitmişlerdir.

Avrupa Birliği'nin temelleri ilk olarak 1950'lerde Avrupa Toplulukları'nın kurulmasıyla atılmıştır. II. Dünya Savaşından kısa süre sonra, ekonomik, politik ve sosyal olarak çözülmüş olan ve büyük sıkıntılar içindeki Avrupa'yı yeniden inşa edecek bir çözüm arayışına giren, Almanya, Fransa, Belçika, İtalya, Lüksemburg ve Hollanda bir araya gelerek "Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu"nu kurmuştur. 1959 yılında Roma Antlaşması ile yine aynı ülkeler Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) adı altında birlik oluşturma kararı almışlardır. 1973'te Danimarka, İrlanda ve İngiltere; 1981'de Yunanistan ve 1986'da İspanya ve Portekiz Birliğe katılarak üye sayısı ikiye katlamıştır. AKÇT'yi kuran Paris Antlaşması (1951), Avrupa Ekonomik Topluluğu'nu (AET) ve Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu'nu (Euratom) kuran Roma Antlaşmaları (1957), Avrupa Tek Senedi (1986) ve Maastricht AB Antlaşması (1992), üye devletleri, egemen devletler arası geleneksel anlaşmalardan daha sıkı bir biçimde birbirine bağlayan AB'nin hukuki temellerini meydana getirmiştir. Birliğin resmen kurulmasına müteakip, Almanya'nın birleşmesi sonunda Doğu Almanya da AB'ye dahil edilmiştir. AB, 1995'te Avusturya, Finlandiya ve İsveç'i de içine daha da genişlemiş, 2004'de Çek Cumhuriyeti, Estonya, Güney Kıbrıs, Letonya, Litvanya, Macaristan, Malta, Polonya, Slovenya ve Slovakya'yı da içine almıştır. Bulgaristan ve Romanya ise 2007'de AB üyesi olarak yerini almış ve Birliğin üye ülke sayısı 27'ye çıkmıştır. 2011'de Hırvatistan'ın da katılımı ile üye sayısı 28'e ulaşmış olup, Türkiye AB üyeliği için müzakerelere devam etmektedir (AB Bakanlığı, 2015).

AB ülkeleri, birçok farklılıklarına rağmen, barış, demokrasi, hukukun üstünlüğü ve insan hakları prensiplerinde birleşir. Dünya çapında bu değerleri yaymak, refah yaratmak ve bu refahı paylaşmak için çalışan AB ülkeleri, dünya sahnesinde de beraber hareket ederek güçlü bir etki yaratmaktadırlar.

Türkiye'nin yakın geçmişinde ve geleceğinde önemli bir konumda olan AB ülkeleri ile iktisadi, ticari işbirliğinin yanında eğitim konusunda da anlaşmalar yapılmaktadır. Kurulduğu günden beri AB ile yakın temasta olan Türkiye ve kurumları, isimleri zaman zaman değişen Sokrates, Erasmus, Hayatboyu Öğrenme Programı ve Gençlik Programlarının paydaşı olmak istemişlerdir. Bu bağlamda anlaşmalar imzalanmış ve eğitim programları ortaklıkları oluşturulmuştur.

Hayatboyu Öğrenme Programı

Hayatboyu Öğrenme Programı'nın amacı, Avrupa Birliği bünyesindeki eğitim ve öğretim kurumlarının ve sistemlerinin dünya kalitesinde bir referans noktası olabilmesi için bu kurumların arasında değişimleri, işbirliğini ve hareketliliği

teşvik etmektedir. Aynı zamanda katılımcı ülkelerdeki eğitim ve öğretim sistemlerinin modernleştirilmesi ve adaptasyonuna katkıda bulunmayı programın hareketlilik ve diğer işbirliği faaliyetlerine katılan bireysel vatandaşlara Avrupa katma değerinin kazandırılmasını sağlamaktır. Bunun yanında, kültürlerarası diyaloga ve birlikte çalışmaya dayanan faaliyetler yolu ile sosyal dışlanma, yabancı düşmanlığı, ırkçılık ve önyargılarla mücadele etmeyi, Avrupa halkları arasında anlayış ve birlikte çalışma ortamının geliştirilmesi ve Avrupa boyutunun güçlendirilmesini amaçlamaktadır (European Commission, 2010). Hayatboyu Öğrenme Programı bir çatı program niteliğinde olup bünyesinde dört adet sektörel program bulunmaktadır (Ulusal Ajans, 2015). Bunlar;

1. Okul Eğitimi Programı (Comenius)
2. Yükseköğretim Programı (Erasmus+)
3. Mesleki Eğitim Programı (Leonardo da Vinci)
4. Yetişkin Eğitim Programı (Grundtvig)
5. Ortak Konulu Program (Transversal) olarak sıralanabilir.

Bologna Süreci

Bologna Süreci'nin temelleri 1998 yılında Fransa, İtalya, Almanya ve İngiltere Eğitim Bakanlarının Sorbonne'da gerçekleştirdikleri toplantı sonunda yayımlanan Sorbonne Bildirisi ile atılmıştır. Bologna süreci uluslararası hareketliliği (öğrenci, akademisyen vb.) artırmak amacıyla hükümetler arasında yapılan bir anlaşmadır. Bologna Sürecine Türkiye, 2001 Prag Toplantısı ile dahil olmuş, ardından Bologna ilkelerini tam olarak benimsemiş ve uygulamalara başlamıştır.

Tablo 1. AB Programları ve Hedef Kitleleri

AB Programları	Hedef Kitleleri
Comenius (Okul Eğitimi Programı)	Okul Eğitimi Personeli (Öğretmenler, İdareciler), Öğrenciler, Öğretmen Adayları, Okul Eğitiminden Sorumlu Bölgesel/Yerel Makamlar
Erasmus (Yükseköğretim Programı)	Üniversite Öğrencileri, Akademik Personel, İdari Personel
Leonardo da Vinci (Mesleki Eğitim Programı)	Mesleki Eğitimle İlgili Kişiler, Temel Mesleki Eğitim Almakta Olanlar, Mesleki Eğitimden Sorumlu Kişiler, Çalışanlar ve İş Arayanlar
Grundtvig (Yetişkin Eğitim Programı)	Yetişkin (Örgün Eğitim Dışında Olanlar), Yetişkin Eğitimi Alanında Çalışan Personel
Transversal Programme (Ortak Konulu Program)	Eğitim Yöneticileri ve Karar Alıcılar

Erasmus+ Programı

Erasmus+ Programı 1 Ocak 2014 itibarıyla uygulanmaya başlayan; eğitim, gençlik ve spor alanlarında farklı yaş grupları ve farklı hedef kitlelere yönelik destekler içeren çatı programın genel adıdır. Erasmus+ Programı içerisinde, önceki programlarda olduğu gibi okul eğitimi, yükseköğretim, mesleki eğitim,

yetişkin eğitimi ve gençlik alanına yönelik destekler devam etmekte, bununla birlikte spor alanındaki projelere de hibe desteği sağlanmaktadır.

2014-2020 yılları arasında uygulanmakta olan Erasmus+ Programı ile kişilere, yaş ve eğitim geçmişlerine bakılmaksızın yeni beceriler kazandırılması, onların kişisel gelişimlerinin güçlendirilmesi ve istihdam olanaklarının artırılması amaçlanmaktadır. Stratejik Ortaklık içerisinde olan Erasmus+ ilgili alanlarda birlikte çalışmanın yanı sıra 1-3 yıl süre ile tecrübe paylaşımı, yeni ürünlerin ve yeniliklerin ortaya çıkarılması (eğitim programı, el kitapları, yöntem vb.) hedeflenmektedir. İyi uygulamaların değişimi ve yeni alanlarda yeni ortaklıkların oluşturulması (öğrenci, öğretim elemanı ve program değişimi vb.) yoluyla yüksek öğretim alanı oluşturularak derecelerin tanınması ve işbirliğinin artırılması programın ana hedefleri arasındadır. Bu amaca yönelik oluşturulan Erasmus+ programının kapsamı ve alt dalları Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Erasmus+ Programı ve Alt Dalları

Erasmus+ Programı	Erasmus+ Programının alt dalları
Avrupa Birliğinin eğitim, gençlik ve spor alanındaki hibe programı olan Erasmus+, 2014-2020 yıllarını kapsayan dönemde uygulanmaktadır.	Erasmus+ Okul Eğitimi
	Erasmus+ Yükseköğretim
	Erasmus+ Mesleki Eğitim
	Erasmus+ Yetişkin Eğitimi
	Erasmus+ Gençlik
	Erasmus+ Bilgi Ortaklıkları
	Erasmus+ Sektörel Beceri Ortaklıkları
	Erasmus+ Jean Monnet
	Erasmus+ Spor Destekleri

Türkiye’nin yakın geçmişinde ve geleceğinde önemli bir konumda olan AB ülkeleri ile yükseköğrenim düzeyinde ve Erasmus+ programı kapsamında personel hareketliliği sağlamanın hem personele, hem görev yaptığı kuruma hem de geniş anlamıyla ülkeye katkı yapması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Her yıl proje kapsamında sağlanan hibe desteği sayısal olarak ve bütçe miktarı olarak artarak devam etmektedir. 2012 yılı itibari ile yaklaşık 113 milyon Avro hibe desteği sağlanmıştır (Tablo 3).

Tablo 3. AB Projeleri Yıllara Göre Hibe Sayısı ve Miktarı (Ulusal Ajans, 2015)

Bütçe Yılı	Avrupa Birliği Bakanlığı Türk Ulusal Ajansı Genel Verileri			
	Hibe Başvurusu Sayısı (Adet)	Hibe Sağlanan Başv. Sayısı (Adet)	Tahsis Edilen Hibe (Avro)	Yurtdışına Giden Katılımcı Sayısı
2004	1.844	996	13.844.260	5.210
2005	6.025	1.708	24.863.891	11.304
2006	7.370	2.383	40.853.740	16.997
2007	8.413	2.238	51.662.916	23.521

2008	7.371	2.224	57.871.388	27.119
2009	9.141	2.315	63.716.524	32.309
2010	11.961	2.771	75.443.594	38.945
2011	15.278	2.862	82.476.636	44.995
2012	15.911	3.596	112.822.860	60.483
Toplam	83.314	21.093	523.555.808	260.883

Avrupa Birliği Bakanlığı tarafında tahsis edilen bütçenin verimli kullanılması, paydaş kurumların özellikle üniversitelerin katılımının teşvik edilmesi, çalışanların “Farkındalık”, “İlgi” ve “Bilgilenme” düzeylerini belirlenmesi sayesinde ulusal ve uluslararası hedefler gerçekleştirilmiş olacaktır. Bu arada konunun önemine bağlı olarak alan yazında birçok çalışma yapılmış, dikkatler AB ve Erasmus+ programına çekilmeye çalışılmıştır (Ulusal Ajans, 2015; Kış ve Konan, 2012; Ünal, 2011; Camiciottoli, 2010; European Commission, 2010; Demir ve Demir, 2009; Lembert, 2008; Johansson, 2007; Ağrı, 2006; Messer ve Volte, 2005; Gedikoğlu, 2005; Papatsiba, 2005; İşeri, 2005; Dedeoğlu, 2003; Colet ve Durand, 2004; Doğan, 2002; Cushner ve Mahon, 2002; Duman, 2001). Bu çalışmanın amacı; yükseköğretimde okuyan öğrencilerin ve öğretim elemanlarının AB bağlamında Erasmus+ programı algılarını belirlemek ve bazı değişkenler açısından karşılaştırmalı analizler yoluyla durum değerlendirmesi yapmaktır. Belirtilen amaçlarına ulaşmak için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- 1- Öğrencilerin Erasmus+ Programına yönelik algı bileşenleri “farkındalık”, “ilgi” ve “bilgilenme” puanları cinsiyete göre farklılık oluşturmaktadır mıdır?
- 2- Öğrencilerin Erasmus+ Programı algı puanları (farkındalık, ilgi, bilgilenme) kaldığı ders durumuna göre anlamlı farklılık oluşturmaktadır mıdır?
- 3- Öğrencilerin Erasmus+ Programı puanları (farkındalık, ilgi, bilgilenme) devam ettikleri okul türüne göre değişmekte midir?
- 4- Öğretim elemanlarının Erasmus+ Programına yönelik “farkındalık”, “ilgi” ve “bilgilenme” puanları cinsiyete göre farklılık oluşturmaktadır mıdır?
- 5- Öğretim elemanlarının Erasmus+ Programına yönelik “farkındalık”, “ilgi” ve “bilgilenme” puanları hizmet yılına göre farklılık oluşturmaktadır mıdır?
- 6- Öğrencilerin ve öğretim elemanlarının Erasmus+ Programına yönelik “farkındalık”, “ilgi” ve “bilgilenme” puanları farklılık oluşturmaktadır mıdır?

YÖNTEM

Çalışma geçmişte ve hâlihazırdaki mevcut durumu olduğu gibi tespit etmeyi ve bazı değişkenler arası ilişkiyi belirlemeye yönelik betimsel bir çalışmada, araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modeli uygulanmıştır.

Araştırmanın sınırlandırılmış evreni(çalışma evreni) Ahi Evran Üniversitesi’nde öğrenim görmekte olan öğrenciler ve görevli öğretim elemanlarıdır.

Araştırmanın örneklem grubuna alınan 80 öğretim elemanı ve 235 öğrenci seçkisiz örneklem yolu ile belirlenmiştir.

Veriler araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan “Erasmus+ Programı Algılama Envanteri” aracılığı ile toplanmıştır. Veri toplama aracı 3 farklı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümünde 15 adet farkındalıkları belirlemeye yönelik 5’li likert tipi maddeler, ikinci bölümünde 8 adet ilgileri ve üçüncü bölümünde ise 5 adet bilgilenmeye yönelik onaylama (evet / hayır) sorusu yer almaktadır. Ölçekte yer alan sorular hem öğrencilere hem de öğretim elemanlarına uygulanmış ve verilen cevaplar karşılaştırmalı analizlerle yorumlanmıştır.

Likert tipi maddeleri için güvenilirlik katsayısı 0.76 olarak bulunmuştur. Bunun yanı sıra maddeler oluşturulurken AB Bakanlığı ve Ulusal Ajans raporları incelenmiş, AB ofisinde görev yapan iki uzmanla birlikte alanda akademik çalışma yapan iki uzman olmak üzere toplam dört uzmanının görüşü alınmıştır. Değerlendirmeye esas teşkil edecek olan değer aralıkları ranj (n-1/n) hesap edilmiş olup Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4. Likert Tipi Sorular İçin Değer Aralıkları

Likert Tipi Sorular	Değer Aralıkları		
	Düşük	Orta	Yüksek
	1,00-1,66	1,67-2,33	2,34-3,00

BULGULAR

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular araştırmanın alt problemleri dikkate alınarak aşağıda tablolar halinde verilmiş olup bulgulara ilişkin yorumlar verilere dayalı olarak gerçekleştirilmiştir.

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Erasmus+ Programı Puanları

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre Erasmus+ Programına ilişkin algılarına ait farkındalık, ilgi ve bilgilenme boyutları puanları t-testi ile karşılaştırılmış ve elde edilen bulgular tablo halinde sunulmuştur (Tablo 5).

Tablo 5. Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Erasmus+ Puanlarının Karşılaştırması

		N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Farkındalık	Erkek	73	2,17	,246	233	-3,181	0,02
	Kadın	162	2,27	,230			
İlgi	Erkek	73	1,36	,273	233	-,397	,691
	Kadın	162	1,38	,204			
Bilgilenme	Erkek	73	1,34	,293	233	-,695	,487
	Kadın	162	1,37	,265			

P<0,05

Tablo 5'e göre öğrencilerin cinsiyetlerine göre puanları karşılaştırıldığında, "Farkındalık" boyutunda kadınlar lehine anlamlı fark olmasına rağmen "İlgi" ve "Bilgilenme" boyutlarında cinsiyete göre anlamlı farklılık oluşmamaktadır. Kadınların büyüme ve olgunlaşma süreçlerinin erkeklere göre daha erken ve hızlı olmasının, bilinç düzeylerinin yanı sıra hassas ve düzenli yaşam tarzına sahip olmalarının Erasmus+ farkındalığının kaynağı olarak yorumlanabilir.

Öğrencilerin Kaldıkları Derslere Göre Erasmus+ Programı Puanları

Öğrencilerin daha önceki dönemlere ait kaldıkları ders olup olmama durumuna göre Erasmus+ Programına ilişkin algı (farkındalık, ilgi, bilgilenme) puanları t-testi ile karşılaştırılmış ve sonuçlar Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Öğrencilerin Kaldığı Ders Durumuna Göre Erasmus+ Puanlarının Karşılaştırması

	Kaldığı Ders	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Farkındalık	Var	95	2,16	,211	233	-4,571	0,00
	Yok	140	2,29	,242			
İlgi	Var	95	1,35	,200	233	-,919	,359
	Yok	140	1,38	,244			
Bilgilenme	Var	95	1,28	,262	233	-3,385	,001
	Yok	140	1,40	,272			

P<0,05

Tablo 6'ya göre öğrencilerin kaldığı ders durumuna göre puanları karşılaştırıldığında, "Farkındalık" ve "Bilgilenme" boyutlarında kaldığı ders olmayan öğrenciler lehine anlamlı farklılık oluşmaktadır. Buna karşılık olarak öğrencilerin "ilgi" durumlarında başarı puanları anlamlı bir farklılık oluşturmamaktadır. Başarılı öğrencilerin akademik gelişmişlikleri farkındalıkları ve merak durumlarını olumlu yönde etkilediğinden anlamlı farklılığın oluşmasına neden olduğu, daha çok bireysel özellikleri içinde barındırdığından "ilgi" durumlarının kaldığı derse bağlı olmadığı yorumu yapılabilir.

Öğrencilerin Okul Türüne Göre Erasmus+ Programı Puanları

Öğrencilerin devam etmiş oldukları fakülte/yüksekokul türüne göre Erasmus+ Programına ilişkin algılama durumları bilişenlerinden farkındalık, ilgi ve bilgilenme boyutları puanları Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ile karşılaştırılmış ve elde edilen bulgular Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Öğrencilerin Okul Türüne Göre Erasmus+ Puanlarının Karşılaştırması

	Varyansın Kaynağı	SS	df	MS	F	p	Anlamlı fark
Farkındalık	Gruplar arası	2,781	3	,927	19,955	,000	Eğitim ile
	Gruplar içi	10,732	231	,046			MYO
	Toplam						Eğitim ile
		366,230	729				SYO
							Eğitim ile
							İİBF
İlgi	Gruplar arası	,203	3	,068	1,314	,271	
	Gruplar içi	11,889	231	,051			
	Toplam	12,091	234				Yok
Bilgilenme	Gruplar arası	1,469	3	,490	6,997	,000	Eğitim ile
	Gruplar içi	16,163	231	,070			MYO
	Toplam						Eğitim ile
		17,631	234				İİBF

P<0,01

Tablo 7 incelendiğinde, öğrencilerin okul türüne göre puanları karşılaştırması sonucu, “Farkındalık” ve “Bilgilenme” boyutlarında anlamlı farklılık oluşmaktadır ancak “ilgi” durumlarında anlamlı bir farklılık meydana gelmemektedir. Söz konusu iki boyutta oluşan farklılığın kaynağını belirleyebilmek için yapılan çoklu karşılaştırma analizlerinden Scheffe test yardımı ile öğrencilerin okul türüne göre puanları karşılaştırıldığında, “Farkındalık” ve “Bilgilenme” boyutunda Eğitim Fakültesi öğrencileri lehine anlamlı fark olmasına rağmen “İlgi” boyutunda farklılık oluşmamaktadır. Eğitim Fakültesi öğrencilerinin merkezi sınavlardan aldıkları puanların diğer birimlerden yüksek olmasının yanı sıra istihdam ve gelecek kaygılarının daha az olması bireysel gelişimlerine katkı sağlayacak programlara katılma isteğine olumlu etki yaptığı söylenebilir.

Öğretim Elemanlarının Cinsiyetlerine Göre Erasmus+ Programı Puanları

Öğretim Elemanlarının cinsiyetlerine göre Erasmus+ Programına ilişkin algı puanları boyutlar halinde farkındalık, ilgi ve bilgilendirme olarak t-testi ile karşılaştırılmış ve elde edilen bulgular Tablo 8’de ayrı ayrı sunulmuştur.

Tablo 8. Öğretim Elemanlarının Cinsiyete Göre Puanların Karşılaştırılması

		N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Farkındalık	Erkek	48	2,47	,201	78	,655	,514
	Kadın	32	2,44	,145			
İlgi	Erkek	48	1,57	,174	78	-,290	,773
	Kadın	32	1,58	,181			
Bilgilenme	Erkek	48	1,56	,268	78	1,749	,084
	Kadın	32	1,45	,288			

P<0,05

Tablo 8'e göre öğretim elemanlarının cinsiyeti değişkeni Erasmus+ puanlarında, herhangi bir farklılık oluşturmamaktadır. Büyüme ve olgunlaşmasını tamamlamış, yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim elemanlarının olay ve olgulara cinsiyet faktörünü bir tarafa bırakarak yaklaşımları kadın ve erkek öğretim elemanların benzer görüşte olmalarının doğal sonucu olarak açıklanabilir.

Öğretim Elemanlarının Hizmet Yılına Göre Erasmus+ Programı Puanları

Öğretim elemanlarının hizmet yılına göre Erasmus+ Programına ilişkin algı puanları t-testi ile karşılaştırılmış ve elde edilen bulgular tablo halinde sunulmuştur (Tablo 9).

Tablo 9. Öğretim Elemanlarının Hizmet Yılına Göre Puanların Karşılaştırılması

	Varyansın Kaynağı	SS	df	MS	F	p	Anlamlı fark
Farkındalık	Gruplar arası	120	4	,030	,916	,459	Yok
	Gruplar içi	2,454	75	,033			
	Toplam	2,574	79				
İlgi	Gruplar arası	,071	4	,018	,557	,694	Yok
	Gruplar içi	2,385	75	,032			
	Toplam	2,456	79				
Bilgilenme	Gruplar arası	,051	4	,013	,156	,960	Yok
	Gruplar içi	6,148	75	,082			
	Toplam	6,200	79				

P<0,05

Tablo 9 incelendiğinde öğretim elemanlarının hizmet yılına göre Erasmus+ puanlarında, herhangi bir farklılık oluşturmamaktadır. Cinsiyet değişkeninde olduğu gibi biyolojik ve zihinsel açıdan belirli bir noktaya gelmiş olan, ülkenin en üst eğitim kurumu olan üniversitelerde çalışmakta olan öğretim elemanlarının göreve başladığı ilk yıllar dahil olmak üzere, diğer öğretim elemanları ile görüşlerinde benzerlik olması kaçınılmaz bir durum olarak yorumlanabilir.

Öğrencilerin ve Öğretim Elemanlarının Erasmus+ Programı Puanları Karşılaştırması

Öğrenciler ile öğretim elemanlarının Erasmus+ Programına yönelik algı puanları bileşenler halinde karşılaştırılmış ve yapılan hesaplamalara ait bulgular Tablo 10'da sunulmuştur.

Tablo 10. Öğrencilerle Öğretim Elemanlarının Farkındalık Puanları Farkı

		N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Farkındalık	Öğrenci	235	2,2400	,24031	313	-7,497	000
	Öğr. Elemanı	80	2,4600	,18051			
İlgi	Öğrenci	235	1,3665	,20880	313	-8,010	000
	Öğr. Elemanı	80	1,5750	,17633			
Bilgilenme	Öğrenci	235	1,3583	,27450	313	-4,597	000
	Öğr. Elemanı	80	1,5225	,28013			

P<0,01

Tablo 10 incelendiğinde, öğrenciler ile öğretim elemanlarının algılarının “farkındalık”, “ilgi” ve “bilgilenme” boyutlarının her birinde öğretim elemanları lehine anlamlı fark oluşturduğu görülmektedir. Öğretim elemanlarının hem akademik birikimleri, hem de çalışma ortamlarının AB programları konusunda daha bilinçli olmaları sonucunu doğurduğu yorumu yapılabilir.

Tablo 11. Öğrenci ve Öğretim Elemanlarının Erasmus+ Programı “Farkındalık” Boyutu Puanları

	Ortalama puanlar ($\bar{X}$)	
	Öğrenci	Öğr. El.
A1- Erasmus+ programı Avrupa Birliği Konseyi tarafından finanse edilir	2,30	2,66
A2- Erasmus+ programının da içerisinde bulunduğu şemsiye program Hayat Boyu Öğrenme programıdır.	2,12	2,51
A3- Erasmus+ programına sadece öğrenciler katılır.	2,20*	2,76*
A4- Erasmus+ programına katılmak için Yabancı Dil Bilgisi ön şartı vardır.	2,60	2,62
A5- Öğrenci Öğrenim hareketliliği, öğrenim sürecinin bir bölümünü AB ülkesinde gerçekleştirmektir.	2,47	2,85
A6- Erasmus+ Programının süresi 1 veya 2 yarıyıl olabilir.	2,54	2,71
A7- Erasmus+ programı öncesinde taraflar arasında bir sözleşme imzalanır.	2,43	2,86
A8- Erasmus+ programı sonunda öğrencinin yurt dışında okuduğu her ders tanınmak zorundadır.	2,23	1,96

A9- Erasmus+ programı ile yurt dışına giden öğrencinin barınma sorunu kendisine aittir.	2,23*	2,14*
A10-Erasmus+ programına katılım giderlerinin %80'i ilgili kurum tarafından finanse edilir.	2,42	2,31
A11- Hibe yardımının tamamı Erasmus+ programına katılım öncesi ödenir.	2,08*	2,11*
A12- Erasmus+ Programına katılım sonrası değerlendirme raporu istenir.	2,25	2,78
A13- Erasmus+ Programına öğrenci öğrenim süresince her yıl katılabilir.	1,96*	1,59*
A14- Erasmus+ Programı kapsamında öğrenciler yurt dışında her hangi bir ülkeye gidilebilir.	2,10*	2,53*
A15-Erasmus+ Programına Mart ayında başvuru yapılır ve sonraki dönem gidecek öğrenciler belirlenir.	2,36	2,50

Tablo 11'e göre *öğrencilerin* farkındalık düzeyleri ortalaması ($\bar{X}=2,29$) "kararsız", diğer bir anlatımla orta düzeydedir. Öğrenciler programa katılabilmek için yabancı dilin ön şart olduğunun, Öğrenci Öğrenim Hareketliliği Programı kapsamında öğrenimlerinin 1 veya 2 dönemini AB ülkesinde gerçekleştirebileceğinin, her yıl Mart ayında yapılan seçimlerle yurt dışına gönderilen öğrencilerin masraflarının %80'ninin ilgili kurum (Ulusal Ajans) tarafından ödendiğinin ve taraflar arasında bir sözleşmenin imzalandığının farkında oldukları görülmektedir. Buna karşılık olarak öğrenciler öğrenim süresince Erasmus+ programına her yıl katılıp katılamama konusu başta olmak üzere diğer konularda kararsız oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 11'de verilen *öğretim elemanlarının* farkındalık düzeyleri ortalaması ($\bar{X}=2,46$) "katılıyorum", diğer bir anlatımla yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Öğrenci Öğrenim Hareketliliği Programı başta olmak üzere, program kapsamında taraflar arasında sözleşme imzalanması gibi konularda öğretim elemanlarının farkındalık düzeylerinin yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Buna karşılık olarak AB ülkeleri dışında herhangi bir ülkeye program kapsamında gitmenin mümkün olmadığının farkında olmadıkları yorumu yapılabilir.

Tablo 12. *Öğrenci ve Öğretim Elemanlarının ERASMUS+ Programı "İlgi" Boyutuna İlişkin Puanları*

		Öğrenci İlgi		Öğr. El. İlgi	
		Evet	Hayır	Evet	Hayır
B1-Erasmus+ Programı bölüm koordinatörünün kim olduğunu biliyorum.	f	26	209	46	34
	%	11,1	88,9	57,5	42,5
B2-Erasmus+'a daha önce katıldınız mı?	f	13	222	9	71
	%	5,5	94,5	11,3	88,2
B3-Erasmus+'a katılmak ister misiniz?	f	143	92	66	14
	%	60,9	39,1	82,5	17,5

B4-Erasmus+ dışında AB programına katıldınız mı?	f	20	215	9	71
	%	8,5	91,5	11,3	88,2
B5-Erasmus+ programı ile ilgili haberleri okur musunuz?	f	111	124	60	20
	%	47,2	52,8	75,0	25,0
B6-Erasmus+ programı ile ilgili konuşmalara katılır mısınız?	f	61	174	40	40
	%	26,0	74,0	50,0	50,0
B7-Aileniz /yakın çevreniz programa katılım konusunda sizi destekler mi?	f	165	70	63	17
	%	70,2	29,8	78,7	21,3
B8-Üniversite Erasmus+ web sayfasını ziyaret eder misiniz?	f	150	85	75	5
	%	63,8	36,2	93,7	6,3

Tablo 12’de verilen ilgi boyutuna ilişkin puanlar incelendiğinde, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun daha önce Erasmus+ veya herhangi bir AB programında katılmadıkları ancak ilerleyen zamanlarda katılma konusunda olumlu görüş belirttikleri görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin çoğunluğunun Bölüm Erasmus+ koordinatörünün kim olduğu bilmedikleri fakat haberleri takip etme, programla ilgili konuşmalara katılma, aile veya yakın çevresinden destek alma ve web sayfasını ziyaret etme oranlarının yüksekliğine bağlı olarak ilgilerinin yüksek olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğu da öğrenciler gibi daha önce Erasmus+ katılmadıkları aynı zamanda imkan olursa katılma konusunda olumlu görüş sergiledikleri görülmektedir. Diğer taraftan öğretim elemanları, Erasmus koordinatörünü tanıma, programla ilgili konuşmalara katılma ve haberleri takip etme konusunda öğrencilerden pozitif bir şekilde ayrılmaktadırlar.

Tablo 13. Öğrenci ve Öğretim Elemanlarının Erasmus+ Programı “Bilgilenme” Puanları

	Öğrenci Bilgi		Öğr.El. Bilgi		
	Evet	Hayır	Evet	Hayır	
C1- Okulunuz tarafından düzenlenen Erasmus+ bilgilendirme toplantılarına katıldınız mı?	f	33	202	37	43
	%	14,0	86,0	46,3	53,7
C2- Fakülte / Yüksekokulunuzda düzenli bilgilendirme yapılıyor mu?	f	69	166	58	22
	%	29,4	70,6	72,5	27,5
C3- Daha önce Erasmus+ programına katılan arkadaşlarınızdan programla ilgili bilgi alır mısınız?	f	111	124	61	19
	%	47,2	52,8	76,3	23,7
C4- Sosyal paylaşım siteleri aracılığı ile Erasmus+ programı hakkında bilgi edinin misiniz?	f	115	120	37	43
	%	48,9	51,1	46,3	53,7
C5- Üniversite Dış İlişkiler Ofisini hiç ziyaret ettiniz mi?	f	75	157	52	28
	%	33,2	66,8	65,0	35,0

Tablo 13'e göre; öğrencilerin düzenlenen toplantıları katılma, daha önce programda yer alan arkadaşlarından bilgi alma, sosyal paylaşım siteleri ve dış ilişkiler ofisini ziyaret etme yoluyla bilgi alma oranlarının düşük olduğu görülmektedir. Buna ilave olarak okullarda düzenli bilgilendirme toplantılarının yapılmadığı görüşüne bağlı olarak öğrenciler hem kendilerinden hem de kurumdan kaynaklanan nedenlerle bilgilenme çabasının yetersiz olduğu yorumu yapılabilir.

Öğretim elemanları bilgilenme konusunda öğrencilere göre daha çok düzenlenen toplantılara katıldıkları, daha önce programa katılan arkadaşları ile bilgi paylaşımı yaptıkları ve daha sık dış ilişkiler ofisini ziyaret ettikleri anlaşılmaktadır. Aynı şekilde öğretim elemanları fakülte/yüksekokullarda düzenli bilgilendirme yapıldığı konusunda öğrencilerle fikir birlikteliği taşımamaktadırlar. Öğretim elemanlarının fakülte/yüksekokul ile akademik çalışmaları ve öğrenciler gibi sadece öğrenim hayatında değil çalışma hayatı boyunca faaliyetleri daha yakından takip etmeleri akademik açıdan kendilerini geliştirmeye yönelik çabalarının olduğunu yorumu yapılabilir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu bölümde, öğrencilerin ve öğretim elemanlarının Erasmus+ programına yönelik algı durumlarının istatistiksel analizleri sonunda elde edilen bulgulara bağlı olarak varılan sonuçlar tartışmalı olarak verilmiştir.

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre Erasmus+ programına ilişkin görüşleri farkındalık boyutunda kadınlar lehine anlamlı farklılaşmaktadır. Yapılan araştırmaların çoğunda cinsiyet faktörü bağımsız değişken olarak ele alınmıştır. Ünsal (2009)'ın yapmış olduğu çalışmada, orantısız akıl yürütme becerileri; Ünal (2015)'in öğrenme stilleri üzerine yaptığı çalışmada görsel ve işitsel öğrenmeler ve Bilgin ve Karaduman (2005)'in öğrencilerin işbirlikli öğrenmelerinin Fen dersine karşı tutumlarının kadınlar lehine değiştiği bulgusu bu bulguyu desteklemektedir. Buna karşılık olarak öğretim elemanlarının puanları cinsiyete göre anlamlı farklılık oluşturmamaktadır. Öğretim elemanlarının akademik yaşamları ve birikimleri, olguları değerlendirmede cinsiyet faktörünün değişikliğe neden olmadığı anlaşılmaktadır.

Altın dersi olmayan öğrencilerin farkındalık ve bilgilenme puanlarında başarılı öğrenciler lehine anlamlı fark vardır. Başarı düzeyi arttıkça farkındalık puanlarının artması, bilişsel gelişim ve bilgilenme merakının öğrencileri hem sosyal hem de kültürel açıdan olumlu etkilediği görülmektedir. Öğrencilerin ilgi meraklarının desteklediği ortamların da öğrencilerin başarılarına önemli katkı sağlamaktadır (Baş, 2015). Bu bağlamda, Yüksel ve Sezgin (2008) tarafından yapılan çalışmada yükseköğretimde öğrenim gören öğrencilerin akademik başarı düzeyleri ile kişisel özelliklerine, motivasyon kaynaklarına, öğretimin niteliğine, öğretim elemanı ve öğrenci ilişkileri arasında doğrusal bağlantının varlığı bulgulanmıştır. Bu bulgu ilgili araştırmanın bulguları ile örtüşmektedir.

Öğrencilerin okul türüne göre puanları karşılaştırıldığında, farkındalık ve bilgilenme puanlarında Eğitim Fakültesi öğrencileri lehine anlamlı fark vardır. Eğitim fakültesi öğrencilerinin merkezi sınavlardan meslek yüksekokulu, sağlık yüksek okulu ve iktisadi idari bilimler fakültesine kayıt yaptıran öğrencilerden daha yüksek puanlarla öğrenim hayatına başlamaları, diğer bir anlatımla hazırbulunuşluk düzeylerinin daha yüksek olmasına bağlanabilir. Ünal (2011)'in yapmış olduğu araştırmaya katılan sağlık yüksekokulu, teknik bilimler meslek yüksekokulu, eğitim fakültesi, iktisat fakültesi, fen edebiyat ve güzel sanatlar fakültesi öğrencilerden en yüksek puana sahip olanların eğitim fakültelerinde okuyan öğrenciler olduğu sonucunu ve ABEGPMB (2008)'in yapmış olduğu Erasmus Programı değişim istatistiklerinde, yurt dışına giden öğrencilerden ilk sırayı mühendislik fakültesi öğrencilerinin aldığı bulgusunu desteklemektedir.

Öğretim elemanlarının hizmet yılı AB Erasmus+ programı farkındalığı konusunda herhangi bir farklılık oluşturmamaktadır. Öğretim elemanlarının fakülte'deki doktora öncesi görevleri ve edindikleri tecrübeler akademik bilinç düzeylerini belli bir seviyeye taşımaktadır. Hizmet süresi içerisindeki etkileşimler öğretim elemanlarının görüşlerini değiştirmedikleri görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin görüşleri incelendiğinde her üç boyutta "Farkındalık", "İlgi Durumu" ve "Bilgilenme" konularında eksiklikler olduğu anlaşılmaktadır. Buna karşılık olarak öğretim elemanlarının farkındalıklarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. AB Erasmus+ Programlarına hem öğrencilerin hem de öğretim elemanlarının katılımının düşük düzeyde olduğu görülmüştür. Buna karşılık olarak programa katılma fırsatı olduğunda her iki grubun da istekli olduğu sonucu elde edilmiştir. Güçlü (2002)'nin yapmış olduğu çalışmada öğrencilere verilecek olan fırsatların ve yapılacak olan ortam düzenlemelerinin öğrencilerin ilgi ve başarılarını artırmaktadır. Bu bağlamda öğrencilere fırsat eşitliği sunarak Erasmus+ programına karşı ilgileri artırılabilir.

Öğrencilerin özellikle erkek öğrencilerin farkındalıklarını artırmaya yönelik dış ilişkiler birimi tarafından bilgilendirme seminerleri ve toplantılar düzenleme, özendirici tedbirler (finansal destek miktarının artırılması vb.) alınmalıdır. Tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarının üniversitelerin bütün birimlerine yaygınlaştırılması sağlanmalıdır. Bunun yanı sıra öğrencilerin dersleri ve akademik çalışmalarından arta kalan zamanlarda sosyal etkinlik olarak nitelendirilebilecek (Güçlü, 2013) bu tür faaliyetlere yönlendirilmelidir. Öğretim elemanlarının "farkındalık", "ilgi" ve "bilgilendirme" faaliyetlerinin yanı sıra öğrencilerin daha çok merkeze alındığı, katılımının ve teşviklerin sağlandığı faaliyetlerin sayısı artırılmalıdır. Düzenli alınacak geri bildirimlerle değerlendirme ve iyileştirme çalışmalarına yer verilmelidir.

KAYNAKLAR

- ABEGPMB (2008). *Erasmus Programı değişim istatistikleri (2005-2006/ 2006-2007)*. Ankara: AB Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi.
- Avrupa Birliği Bakanlığı, (2015). *Avrupa Birliğinin Tarihçesi*. Ocak 2015 tarihinde, <http://www.ab.gov.tr/index.php?p=105&l=1> internet adresinden elde edilmiştir.
- Ağrı, G. I. (2006). *Küreselleşme sürecinde yüksek öğretim politikaları ve Erasmus Projesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Baş, M. (2015). The using of IWBs by primary school teacher in mathematics classrooms. *International Journal of Eurasia Social Sciences* 6, (21), 121-135.
- Bilgin, İ. ve Karaduman, A. (2005). İşbirlikli öğrenmenin 8. Sınıf öğrencilerinin Fen Dersine karşı tutumlarına etkisinin incelenmesi. *İlköğretim-Online*, 4(2), 32-45.
- Camiciottoli, B. C. (2010). Meeting the challenges of European student mobility: Preparing Italian Erasmus students for business lectures in English. *English for Specific Purposes*, 29, 268–280.
- Colet, N. R. ve Durand, N. (2004). Working on the Bologna Declaration: Promoting integrated curriculum development and fostering conceptual change. *International Journal for Academic Development*, 9(2), 167–179.
- Cushner, K. ve Mahon, J. (2002). Overseas student teaching: Affecting personal, professional, and global competencies in an age of globalization. *Journal of Studies in International Education*, 6(1), 44- 58.
- Dedeoğlu, B. (2003). *Dünden bugüne Avrupa Birliği*. İstanbul: Boyut Yayıncılık.
- Demir, A. ve Demir, S. (2009). Erasmus programının kültürler arası diyalog ve etkileşim açısından değerlendirilmesi (Öğretmen adaylarıyla nitel bir çalışma). *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(9).
- Doğan, E. (2002). Eğitimde küreselleşme. *Eğitim Araştırmaları*. Ocak sayısı, no. 6.
- Duman, T. (2001). Avrupa Birliği eğitim programları: Sokrates Programı. *Milli Eğitim Dergisi*. Sayı 149, Ankara.
- European Commission. (2010). Lifelong learning: Policies and programme, Lifelong Learning Programme, Statistical overview of the implementation of the decentralised actions in the Erasmus Programme in 2007/2008), *Report: "Erasmus since 1987"*
- Gedikoğlu, T. (2005). Avrupa Birliği Sürecinde Türk Eğitim Sistemi: Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Cilt.1, Sayı.1, s.67.
- Güçlü, M. (2013). Gençlik döneminde boş zaman faaliyetlerinin yeri ve önemi. *Gençlik Araştırmaları Dergisi*, cilt.1, ss.158-170.
- Güçlü, M. (2002). İlköğretimde kalabalık sınıflar sorunu ve çözüm önerileri. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, (9), 52-59.
- Gülcan, M. G. (2005). *AB ve eğitim süreci*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Hytten, K. (2008). Globalization and education. *Encyclopedia of the social and cultural foundations of education*. Web: http://www.sagereference.com/foundations/Article_n177.html adresinden 20 Mayıs 2014 tarihinde indirilmiştir.
- İşeri, A. (2005). *Avrupa Birliği Giriş Sürecinde Erasmus Programı Uygulamasına İlişkin Uzman Görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bolu.
- Johansson, J. (2007). *Learning to be(come) a good European*. Linköping Studies in Arts and Science. Department of Management and Engineering. No.417.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tekışık Ofset.

- Kış, A. ve Konan, N. (2012). İnönü Üniversitesi Öğretim Elemanlarının AB Eğitim Programlarından Erasmus'a İlişkin Bilgi ve Görüşleri. *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi*, Cilt: 11, No:1 s.41-60.
- Lembert, Z. (2008). *Avrupa Birliği eğitim ve değişim programlarının yabancı dil öğreniminde kültürel etkileşime olan katkısı*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Messer, D. ve Volte, S. C. (2005). *Are Student exchange programs worth it?* Discussion Paper No. 1656, The Institute for the Study of Labor (IZA) Germany, Bonn.
- Papatsiba, V. (2005). Student mobility in Europe: An academic, cultural and mental journey? Some conceptual reflections and empirical findings. *International Perspectives on Higher Education Research*, 3, 29-65.
- Ünal, M. (2015). An investigation on revealing the learning modalities of undergraduate students. *Educational Research and Reviews*, Vol. 10(15), pp. 2076-2083
- Ünal, M. (2011). *AB Erasmus Öğrenci Öğrenim Hareketliliği Programı ve bu kapsamda uygulanan öğretim programı bağlam, girdi, süreç, ürün (CIPP) modeline göre değerlendirilmesi*. Yayımlanmış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ulusal Ajans. (2015). Faaliyet Raporu. Ocak 2015 Tarihinde "<http://www.ua.gov.tr/index.cfm?action=detay&bid=9>" internet adresinden elde edilmiştir.
- Şahin, İ. (2007). *Perceptions of Turkish exchange students of the European Union's Erasmus Program*. Boğaziçi University, Institute for Graduate Studies in the Social Sciences, Master of Arts in Educational Sciences, İstanbul.
- Yüksel, G. ve Sezgin, F. (2008). Üniversite öğrencilerinin başarılarını etkileyen zihinsel olmayan faktörler: Gazi Üniversitesi örneği. *Milli Eğitim*, 179.

SUMMARY

Many countries feel themselves to be in cooperation with the other countries as the part of globalization in knowledge era. It is assumed that opening to the world and becoming strong at higher education could only possible by the help of mobility of students and instructors. Turkey is in the process of changing and revolution as well as European countries. These countries are realized that the future of their societies will be better if only they come together and establish economical, social, politic, technologic and educational corporation. So, they decided to build up a union.

The EU is a unique economic and political partnership between 28 European countries that together cover much of the continent. The EU was created in the aftermath of the Second World War as European Economic Community (EEC), in 1958 and initially increasing economic cooperation between six countries: Belgium, Germany, France, Italy, Luxembourg and the Netherlands. Since then, a huge single market has been created and continues to develop towards its full potential (European Commission, 2010).

Erasmus+ Program provides opportunities for the development of partnerships with schools and organisations across Europe to improve the standard and quality of teaching and learning. The “Strategic Partnerships” allow partners to work together on issues of shared interest during 1-3 years in order to produce innovative project outputs (such as curricula, handbooks, methodologies, etc.) and engage in exchange of good practices and new forms of co-operation with partners from different fields (National Agency, 2015).

The European Countries and Turkey as candidate country, budgets huge amount of capitals on the projects of Erasmus+ exchange programs to support mobility. Providing partnership and develop the relationships between countries and universities strongly depends on the awareness of members especially the students and teachers. So, it is believed worthwhile to investigate ‘students’ and instructors’ awareness of Erasmus+ Program.

In this study, descriptive research method was conducted. Focusing on the definition of past or present state as it is (Karasar, 2006), a descriptive survey method was conducted in this research. The sample of the study was composed of randomly chosen 235 undergraduate students from different departments at Ahi Evran University and 80 instructors from different faculties and collages. The departments, genders, titles, experiences and taking already part in a European Union (EU) program were taken as independent variables.

15 three-point Likert type questions about self awareness, 8 questions about interests and 5 questions about enlightenment of EU Erasmus+ Program were prepared by the researcher to get both students’ and instructors’ opinions. The alpha reliability coefficient of this scale was 0.76 that indicated the data collecting tool was reliable. Moreover, 4 experts in the study field checked the

form considering appropriateness to the field and the sentences if expressing the idea correctly. The gathered data were transferred into computer already loaded a software package program and then necessary analysis were performed. After calculating the distribution, Frequency (f), percentage (%), arithmetic mean ($\bar{x}$), standard deviation (SD) from scientific research statistics, “t” test to test the significance of difference between averages and one-way analysis of variance (ANOVA) were used to analyse the data. The significance level for all statistical analysis (p) was taken as 0.05.

After analysing the data, a significant difference was found at awareness level of students considering gender in favour of female ones. This finding was supported by some already researches (Ünal, 2011; Ünsal, 2009; Bilgin and Karaduman, 2005).

Successful students were found being more aware of and keen on EU Erasmus+ program than unsuccessful ones. So, success could be considered as an independent parameter in this study. Yüksel and Sezgin (2008) stated out that there was a direct relationship between success and motivation, learning, socialization and interaction of students. Moreover, educational faculty students were seen more interested in Erasmus+ than other participants.

On the other hand, instructors’ gender and experience did not cause significant difference in awareness of The Program. Instructors were also found following web pages of foreign affairs office and related advertisements.

It was concluded that both most of the students and instructors haven’t already took part in any Erasmus+ or EU programs. However, the students and instructors were seen willing to participate in Erasmus+ program in future. It is recommended that some more meetings/conferences should be organised for the students who claimed there were no more such enlightening activities at faculties.